

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Istra pred volitvami v državni zbor.

Iz Istre 10. junija [Izv. dop.]

Tržaškemu „Cittadino“ se piše iz Istre dne 31. maja: „Znamo, da bi bilo najbolje, ko bi ne bilo nobenih volitev za državni zbor, ako bi ne bilo nevarno, da se pusti odprto polje sovražniku naše narodnosti (italijanske), omike in naših uredob, ker smo osvedočeni, da nima naša pokrajina — kakor so denes stvari — nič posebnega pričakovati od visocega areopaga; ali bolje rečeno, naši štirje isterski zastopniki so absolutno nesposobni, ako bi tudi bili modri kakor Salomon, premeniti le za las usodo pokrajine, ali uplivati kaj na zavozeno politiko in zapleteno upravo občega stanja, ker so tam gori popolnoma osamljeni. — Ali ker je gotovo, da hočejo sovražniki našega socialnega in političnega obstanka in naše dedinske omike (?) dati dušo in telo za spletke in za prevare pri volitvah, samo da zadobijo glasove, da morejo potem z nekako avtoriteto z obema rokama sejati razpor med raznimi kastami, med poljani in mestjani, kakor oni obično ravnajo, in da, ko se ti mrzijo in prezirajo, širijo one tuje ideje naših sosedov na oni strani alp, koje so za nas ne samo zankanje vsacega napredka, nego tudi vsacega kulturnega obstanka; ker je pa to gotovo, da takovi individui uže brenčijo okolo nas, obetajoči neumnežem in siromašnim duhom to in to, da jih laglje zapelja in v mreže vlové, treba je tedaj, da se pokrajina tudi proti svojej volji za volitve nekoliko zavzima. — Za Istro je torej ravno zaradi neprestanega delovanja teh besnih njihovih sosedov potreba, da se njeno italijanstvo (!) pri vsakej priliki otvoreno in odločno izjavlja in brani, posebno pa pri parlamentu in pri najvišjih državnih oblastih. In to bi moral biti po našem mnenju program isterskih poslancev. — Ako se po tem programu dela, potem nij težko izbrati kandidata. Osoba pošena, ljubeča otvoreno italijanstvo in dosledno tudi nrayni in umni napredek pokrajine, in koja bode imela v tem obziru dosti srca izjaviti svoje mnenje in o tati pri njem in je popolnoma neodvisna . . . takova osoba mora biti isterski poslanec! Proč torej z duhovniki, s c. kr. uradniki, s pretiranimi privrženci slovanstva in z vsemi ónimi, ki iz katerega koli uzroka prisegajo „in verba magistri“, — ker ti so na strani sovražnikov naše omike, t. j. sovražniki našega politično-društvenega obstanka.“

Tako dopisnik „Cittadina“.

Hrvati in Slovenci v Istri pozor!

Tu vidite, kaj hoče dopisnik „Cittadina“.

— Vse, kar nij italijanske krvi, vse kar ne želi in ne hrepeni po deželi bodalov, vse je

po mnenju dopisnika sovražno vam, vse vas hoče slepariti in vam vašo pamet vzeti. On želi, da bi vaše društveno stanje tako ostalo, da bi vedno bili rob in sluge italijanskih pijav, ki so vam vse vzeli, kar ste nek-daj imeli, in bi še za to vas radi osleparili, kar imate zdaj. — Ponaša se dopisniče z neko „dedinsko omiko“ italijansko, ter vas imenuje „neumneže“ in „siromake na duhu“; ali pogledajte v mesta, kjer taki „irredentariji“ bivajo, koliko omike najdete tu med Italijani samimi, kjer ljudje, ki se med naj-omikanjeje prištevajo, niti čitati in pisati ne znajo. Ti „irredentariji“ večinoma pritepeni iz druge države in mladi nesposobneži, ki vas zmirom psujejo „sciavi“, ki vaših razmer niti od daleč ne poznajo, ki Istre znotraj nikdar videli niso, ti se vam zdaj ponujajo kot vaši najbolji prijatelji, ki so vam vse vzeli, kar ste imeli.

Dopisnik „Cittadina“ in njegovi pristaši vam kličejo, da bi bilo bolje ne voliti in si vaših zastopnikov ne izbirati, ki bi govorili za zboljšanje vašega stanja, ampak oni bi rajši, da bi sami nad vami gospodovali in od vaših žuljev živeli, kakor so to do zdaj storili.

Ali ker se le voliti mora, misli italijančič, ki vas niti po imenu in po rodu poznati neče, ki prezira vse Slovence in Hrvate, ki v Istri prebivajo poleg nekoliko Italijanov, — da morate voliti take ljudi, ki delajo za italijanstvo, ki hočejo nam vzeti najdražji zaklad, to je jezik, katerega nas je naša majka učila, ki torej hočejo celo Istro poitalijančiti, da bi jo potem mogli od našega cesarstva odtrgati.

„Proč torej z duhovniki“ vam kriči dopisniče „Cittadina“ nasproti, z duhovniki, kateri so vas v vašem materinskem jeziku podučevali in se za vas potegovali, nika kor pa on ne misli tistih duhovnikov, ki so vas poitalijančevali, o take le pridržite. — Nikar ne volite Hrvatov in Slovencev, ker ti bi znali za vas govoriti, da bi se v svojem domačem jeziku izraževali in si svoje stanje zboljšali, ampak volite tujce, ki so se k vam v Istro pritepli, ki vašega jezika ne poznajo, ki vse sovražijo, kar je slovenskega ali hrvatskega, ki vas vedno za svoje „sciave“ in sluge imeti hočejo, ki želijo vas popolnem poitalijančiti in od slavni Habsburgov zopet pod óno vladu spraviti, ki je z vaših gor veikanske šuma požrla, vam pa golo kamenje pustila. Volite torej italijančiče, a ne svojih domačinov, ako hočete biti blapci in dekle Italijanov.

Pozor dakle Slovenci in Hrvati v Istri! Varujte se ónih, ki niti nečejo vedeti, da ste Slovenci ali Hrvati, ki torej le o italijanskej Istri govorijo; varujte se jih, če tudi morebiti v vašem jeziku vam sladke besede pravijo, ali zraven pa strup pripravljajo, s katerim vas

hočejo uničiti. Ne dajte se zapeljati, ampak volite svoje možé, ki so vaše krvi, ki vas in vaš jezik spoštujejo, in ki hočejo vedno za vaš prid delovati; — in ta moža sta, katera vam društvo „Edinost“ in pa „Naša Sloga“ priporočata: gospoda Klodič in Vitezič.

Volitve v državni zbor.

Na nedeljskem shodu delegirancev gorenjskih in notranjskih mest so se narodnjaki oglašili za kandidature dr. Poklukarja za ta mesta in trge. Za dolenska mesta se kandidat še nij določil, a se bode še ta teden. Za Ljubljano ga odloči poseben velik shod narodnih in meščanskih volilcev.

Iz Celja se v „Tagespostu“ piše, da se je pri tamošnjem okrajnem volilnem odboru za kandidata v kmetskih občinah, torej proti dr. Vošnjaku, oglašil svetovalec Pesarič, možanec, ki se je na svoje stare dni izpreobrnil na nemčursko stran, menda ko so se mu začeli možgani mehčati. In kakor v svoje še večje začudenje čitamo, kandidira g. Pesarič pri kmetih celó na podlagi „fortschritt-skega“ programa, kateri boče mestom še več poslancev pridobiti, da si jih zdaj imajo samo kmetje premalo. Pravico blamirati se privoščimo mu!

Iz Marenberga se piše v „Tagespostu“ tožba, da se od nemške strani premalo stori in da bode vsled tega kandidat slovenske stranke gospod Gödel zmagal.

Dr. Schaffer javlja včeraj v „Laib. Ztg.“, da zaradi slabega zdravja ne kandidira več v Ljubljani. To je jako pametno od njega.

O volitvi goriškega slovenskega poslanca nič gotovega ne izvemo. Naši prejšnji dopisniki so se zavili v plašč molčanja, a goriška „Soča“ tudi zna le o razporu povedati. Društvo „Sloga“ ima 19. t. m. shod, katerega naj se družabniki in volilci sploh mnogo udeležé. „Soča“ piše tako nejasno: „Goriški Slovenci so, skoro bi rekel, najbolj zavedni Slovenci, in zatorej bi bila sramota za nje in slab izgled za druge, ako ne bi se otresli ta pot tega kandidata (Winklerja, ki nij nikoli s Slovenci glasoval.) A razen tega imamo še 3 druge narodne kandidate. — Zakaj toliko? Zadosti bi bil samo jeden, in sicer nobeden sedanjih. Gospod Povše odpovedal se je kandidaturi in v tem je prav storil. (R s je, zaradi njegovega učiteljskega stanja. Ur.) Proti g. Abramcu, ki je jako značajan in učen mož, dober jurist, se sliši zdaj celo na Krasu nasprotstva (Kakšna? Ur.) A v goriškej okolici utegne vendar g. Abram dobiti nekoliko glasov in nekoliko tudi v gorah, pa verjetno nij da prodere. — Enaka je z g. Toaklijem;

on bode imel še precej glasov na Tolminskem, malo v okolici goriške, še manj na Krasu, tega smo gotovi. — Gospod Tonkli je sicer prav dober narodnjak, a vendar še nima take simpatije, da bi se moglo z njim prodreti. — Položaj je torej tak, da bo skoro gotovo (?) prišlo zopet do ožje volitve mej Tonkljem in Winklerjem (rečemo to, ker se je g. Povše odpovedal), in če bo to, stavi bi dosti, da pri ožji volitvi prodere zopet Winkler, vladni kandidat. (Pa zakaj ravno Winkler? Zadojijo so glasovali zanj, ker je bil še naroden, zdaj je to masko odvrget, zdaj bo tudi pri ožji volitvi druga. Ur.) — Vprašamo torej, ali bi ne bilo boljše, da bi se vsi goriški volilci, to je dobromisleči narodnjaki zjediniili v enem čisto novem odločno narodnem kandidatu? — (Zakaj nov? Če se je g. Povše odpovedal sta le dva.) — Nij treba posebno učené buče, tudi pošten, pameten posestnik bi zadostoval. A vojska bi potem jenjala in goriški rodoljubje bi morali biti uže siti takih vojsk, katere koristijo le samo vladi.“

Dobili smo iz adv. pisarne dr. Schreyja, ki je prezentiral pooblastilo, gosp. Foreggerja sledeče pisanje:

„Slavno uredništvo „Slovenskega naroda v Ljubljani!

V stev 129 Vašega lista terdite: O Foreggerji se ve zdaj, da je le svojih osebnih koristij iskal, zato je bil povsod „verwaltungs-rath“ kjer je dosegel.“

Ta trditev je neresnična, kajti odkar sem bil v državni zbor izvoljen, nisem ne le da nikdar upravnik (verwaltungs-rath), ampak tudi sedaj nimam takšnega opravila. Nikdar se nisem poganjal za takšno upravnistvo, marveč večkrat sem častne ponudbe, tako mesto nastopiti, zavrnil.

Opiraje se na § 19 tisk. postave terjam od Vas, da ponatisnete ta popravek o Vašim listu. Pripravljen sem, navadne stroške za to vverstvo v smislu tisk. postave poplačati.“

Dr. R. Foregger

Celje, dne 11. junija 1879.

Pasus, zoper katerega tu g. dr. Foregger ugovarja, je bil v našem dopisu iz Celja. Ali naš dopisnik nij rekel kedaj je bil gospod dr. Foregger „verwaltungs-rath“, on je le rekel, da je bil. Po „krahu“ se ve da nij bilo ni prilike „verwaltung ratovati“, ali v predkrahovej dobi?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. junija.

Nemški ustavoverni listi začenjajo proti ministerstvu Taaffejevemu pisati. „N. Fr. Pr.“ čuti razna znamenja, ki kažejo drug političen veter. Kaiserfeld sam v novem pismu zoper „fortschrittlerje“ dvomi, da bi liberalna stranka še večino dobila. „Naj volitve izpadejo kakor hočejo, Taaffe ostane minister; vprašanje je zanj le to, katere uradnike bode po volitvi penzional.“ — To je prav dobra karakteristika v dunajskem nemškem listu in tako bo! Zatorej se bodo pa mnogi uradniki premislili, predno gredo za dozdanje ustavoverstvo v boj.

Z Dunaja se poroča, da je papežev nuncij izročil ministru vnanjih stvari depešo kardinala Nina, ki svetuje, kako naj se v **Bosni** in Hercegovini katoliške cerkvene razmere uredijo.

V **ogerskem** zboru je ministerski pred-

sednik Tisza bral kraljevsk odpis, ki zbor sklepa in ga sklicuje zopet na dné 2. oktobra.

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se javlja: Knez Dondukov je s carjevim pismom do kneza Milana prišel v Niš. — Treba, da bo Srbe opozoril, naj se varujejo vsakih razporov in zavistij z Bolgari.

Francoski senat je glasoval 14. t. m. 149 glasi proti 130 za povrnitev obeh zborov iz Versaillesa v Pariz.

Dopisi.

Iz **Konjice** 15. junija. [Izvirni dopis.]

Včeraj je vitez Berks predstavil se konjiškimi volilcem in se oglasil za kandidaturu proti dr. Foreggerju. Sklicali smo volilce, in izmed 46 jih je prišlo 35, kar 11 je bilo zadržanih. Starosta dr. Hoffman je bil izvoljen za predsednika. Berks razvije svoj program, naznanja se kot dober Avstrijec in da je sovražnik vsacega prusijanskega rogovilstva. Po svojem govoru se izkaže kot izvedenega moža na gospodarstvenem polji, in obeta, da se bo potezal tudi za blagor kmeta posebno v poljedelskem obziru. Berks je zmožen slovenskega, hrvatskega in srbskega jezika in še drugih jezikov, in je sploh hiter in zmirom na govor pripravljen (schlagfertig). Na interpelacije, stavljene od dr. Brusa zaradi pogodbe z Ogri, zaradi okupacije Bosne in Hercegovine, zaradi § 19 drž. osn. postav, na interpelacijo dr. Ledererja zaradi pogodbe o zasedanji Novega pazara kandidat odgovori hitro, tako, da so bili volilci zadovoljni. Gledé § 19. je rekel, da bode glasoval za enakopravnost Slovencev. Dr. Hoffman in dr. Brus nasvetovata, naj se Berks proglasi za kandidata za mesta in trge celjskega okraja. Temu predlogu nasprotuje dr. Lederer in svetuje, naj čakamo do 17. junija, ker je uže dr. Foregger naznanil, da pride tisti dan v Konjice. Ali Konjičani rečejo: nij treba več, da pride, naj Foregger ostane, kjer je, in na to se proglasi Berks za kandidata. Samo dr. Lederer, notar Kummer in naš lekar Fleischer, rojen Čeh, so proti Berksu glasovali, misleči, da rešenje narodov le odvisi od dr. Foreggerja, katerega le še celjski Neu-Berlinerji občudujejo.

Šmarje in Rogatec sta, kakor zdaj čujemo, tudi svojega kandidata postavili; tak korak bi srčno obžalovali, in mislimo, da se bomo še vsi tržani za Berksa zjediniili. Zmaga bo tedaj gotovo naša.

Z Dolenjskega 14. junija. [Izv. dopis.] Volilci trebanjsko-kočevskega okraja so na volilnem shodu v Trebnjem izvolili si gosp. grofa Josip Barbo-ta za svojega kandidata. Za gotovo upamo, da bode grof Barbo tudi voljen, ker v tem okraju je osobno najbolj znan. Saj ga poznajo kot svojega, v okraju trebanjskem značajnega glasilca za pravice teptanega slovenskega naroda, spoštovanega moža, ki je v vseh slučajih narodu zvest ostal.

Nadejati se je, da bode agitacija za narodnega kandidata prav živo se unela, da ne bomo se svojim kandidatom na cedilu ostali, kot je to bilo v zadnjič, ko je črni renegat mej slabo podučenim ljudstvom prav dober i lahek posel imel z lisičjim sleparjenjem in smešnimi obljubami. Jako dobro bi bilo, da se od strani narodnega duhovenstva i vseh rodoljubov ob času prične delovati i da se v vsakej večji županiji oziroma v vsakej fari takoj poduče volilci, kako i koga da imajo voliti; da

se vsak volilec pridobi, predno pride na volišče, da izbrišemo sledajič črni madež iz Dolenjske, ki smo si ga naložili s poslednjo volitvijo, ko je odpadenec Dežman pritihotapil ter zaslepiljene nepodučene volice ujel na svoje limance.

Ker je vlada obljubila, da hoče biti objektivna pri bodočih volitvah ter da hoče za-
brani i strogo postopati proti uradnikom, ki bi žalili s pristransko agitacijo za nemškutarsvo imamo Slovenci nekako lažji posel pri volitvah. A nikakor se nam nij zanašati na takove oblike ter leniti.

Kier se prikaže kakov nemčurski marogec, koj ga je treba paralizirati i ljudstvu ga pokazati v pravem svitu.

Živo naj se prične delo, da Dolenjci svetu pokažemo, da nismo hlapci breznačajnega, lažnjivega nemčurstva ter da je odklenkalo za vselej nemškutarskem u gospodastvu, ki nam je vedno obetalo železnico, pomanjšanje davka, itd. itd. i ko je šlo v državnem zboru glasovati za pravice i korist naroda, postavili so se ti zlobni lažnjivci vselej proti slovenskemu narodu, od kojega so si prisléparili mandat i nam niti piškavega lešnika nijso primolelovali, akoravno so nam obečali zlate gradove!

Proč tedaj s takovimi lažnjivci!

Skrbimo, i delajmo, da bode v Trebnjem postavljeni kandidat grof Josip Barbo narodne stranke sijajno zmagal!

Iz Cerknice 13. junija. [Izv. dop.] („Hrenov vlak.“) Zelo nas je veselilo, ko smo v „Slovenskem Narodu“ brali, da se bode odslej tudi na Rakeku ustavljal brzovlak. Mnogo bode to koristilo trgovcem in strankam, katere bode iz naše okolice potovale k uradnijam v Logatec, kajti ob 10. uri dopoldne bode vsak uže lahko v pisarni, in ako ne bode mogel opravila dovršiti do poštnega vlaka, bode pa ob 6. uri zvečer se lahko popeljal domov.

S tem si bode prihranil mnogo časa, mnogo novcev in ne bode mu treba izgubiti ni jedne noči. Slavni direkciji južne železnice smo torej za to napravo zarez prav hvaležni, le da bi se čas prihoda in odhoda s časom ne predruščil. V drugej vrsti pa moramo tudi g. Franc Hrenu za njegov trud, katerega je za dovršitev in izpeljavo te vseskozi koristne določbe imel — biti zahvalni. Noben pot mu nij bil presiten in pretežaven in moledoval je tu in tam, trkal povsod, da jo je dognal, in uže zdaj se kmetje pogovarjajo, da bode od slej potovanje v Logatec gotovo bolje, ker se bode mogoče voziti s Hrenovim vlakom, kakor so brzovlak hitro krstili, vedoč, da ga je g. Hren priboril nam.

Iz Mengeša 11. junija. [Izv. dop.] Na svojem potovanji ravno prišedši v Mengeš, sem zvedel, da je denes tu volitev volilnih mož „Pokrepčaj se malo z izvrstnim (po glasu) Mengeškim pivom“, mi reče prijatelj, da mine volitev, da potem lahko brz sporočiš izid „Slovenskemu Narodu“. Volitev je bila kmalu končana; izvoljeni so jednoglasno gg.: Anton Skok, župan, Janez Levec, posestnik, in Franjo Špendal, kaplan. Čast vrlim Mengešanom; vsi izvoljenci so odločni narodnjaki. Ta vest me je tako razveselila, da sem dalje kot sem mislil zamudil se v „narodnem“ Mengešu. Zvedel sem, da pod novim županstvom le naroden duh gospoduje. Prav tako gospod župan! Le vzemite si v izgled župana Trzinškega, g. Jan. Ložarja, kateri vse le slo-

venski uraduje, in je ravno zdaj, kakor časniki poročajo, od presvitlega cesarja proslavljen srebrnim zaslužnim križcem.

Razen omenjenih volitev še dva druga dogodka spričujeta, da se je v Mengši probudil narodni duh. Dr. Janez Bleiweis je bil o svojej 70 letnici izvoljen častni občan Mengški; spomin srebrne poroke Nju Veličanstev pa hrani prihodnjim rodovom sredi trga vsajena lipa, „slovansko“ drevo. Pred lipo stoji kamen, na katerem je vsekano ta-le napis: „Lipa srebrne poroke Njiju Veličanstev presvitlega cesarja Franca Jožefa I. in premilostljive cesarice Elizabete, 24. aprila 1879. Postavili Mengšani.“ Pazljivo sem bral ta napis ter radostno ogledoval zeleno lipo; zelenje njeno pa mi je v prsih vzbujalo upanje, da bode Mengeš zmirom naroden ostal.

Vštric lipe pa zagledam lepo poslopje, krčmo; na njej novo viseče kazalo, na katerem je namalana lipa, pod njo je napis: „Pri cesarskeji lipi“ v narodnih barvah. Če tudi je dopoldne, „wein auf bier rath' ich dir“, pravi pregovor in 1/4 literčka ti ga ne bo škodovalo, si mislim jaz. Vstopim in kaj zagledam? Na mizi leži „Slovenski Narod“. „Kdo je naročen nanj?“ „Gospodar sam“, se mi odgovori. „In kdo je ta?“ „Janez Levec, posestnik, vinski kupec, I. svetovalec in denes tudi za volilnega moža izvoljen“. Ogledal sem si potem skrivaj vse poslopje, če bi bilo pripravno za kak izlet? Izvrstno! Veliko dvorišče, prostorni hlevi, lep vrt, prostorna soba na dvorišču za odličnejše goste, kakor sem slišal, polno klet vina, kuhinja izvrstna itd., tedaj vse pripravno za narodno razveseljevanje. Kadar bom v prvič prišel v Mengeš, k „Cesarskeji lipi“ bom šel in tudi drugim prav lahko priporočim to vse hvale vredno in menda zelo obiskovano narodno krčmo.

Malo dalje sem se sicer zamudil v Mengši, ali zvedel sem za svoje narodno srce preveselih rečij in ves navdušen sem potem toliko hitreje šel dalje po svojem poslu. — Jutri vam pišem od drugod, če kaj zapiska vrednega opazim.

Z Dunaja 12. junija. [Izvir. dopis.] (Poletna zabava „Slavjanskega pevskega društva“, ki je bila vtorek 10. junija, obnesla se je jako dobro. Akoravno je bilo vreme zelo dvomljivo, prišlo je ogromno število občinstva izmed vseh slavjanskih plemen. Bilo je skoro na velikem vrtu premalo prostora i morali so na s travo obraščeni prostor vrta, ki je inače le za sprehajanje, postaviti mnogo miz.

Ob 6. uri začela je uže svirati godba pešpolka Franjo Karla štev. 52. Igrala je zelo lepe koncertne točke, mej temi je bila se ve da večina slavjanskih, katerim se je jako ploskalo. Več se jih je moralo po 2 — po 3krat igrati. —

Zbor je pod vodstvom vrlega svojega pevovodje g. A. A. Buchte peval Pivode Fr.: „Rozmarinko“, Hajdrihovo: „Jadransko morje“, Buchte A. A. kitico slavjanskih narodnih pel zelo vneto i precizno. Ravno tako se je nepresegljivo pela: Divčino pozdraveni. Förchtgott Tovačovskega skladba. Gospod Konst Jachoda vodil je pevski zbor, ko se je pela njegova kompozicija Plachá Lau (besede uda slavj. pev. društva g. Kalandre).

Društvo je ta večer napravilo tudi ovacije neutrudljivemu svojemu pevovodji g. A. A. Buchti za godovnico.

V lepih besedah označil je društva predsednik g. dr. J. Lenoch delovanje prerano umr-

lega Förchtgott-Tovačovskega i proslavil potem zasluge velezaslužnega sedanjega pevovodje. Društveniki i za njim občinstvo sprejelo je z živim priznavanjem dr. J. Lenochov govor, burni slava i živio klici doneli so na čast g. Buchte i društvo je ognjevitó zapelo „Na mnogaja ljeta“. — Omeniti še moram da je predsednik društva po svojem govoru g. Buchti v imenu društva dal krasen dar za spomenik. —

Za grom, blisk i kapljice dežja, ki so motile zabavo, se občinstvo dolgo nij nič zmenilo. Slednjič pak, ko je vtila se ploha, iskali smo zavetja pod streho. Žalibog, da strehe nijmo našli dovolj. Sedeli smo kot arinki tesno; godba je pobegnila i mnogo ki jih nij našlo prostora, dirjalo je v bližnjo kavarno i gostilnico. Kar nas je pa ostalo skupaj, bili smo židane volje. Slovenski pevci, ki se ob tacihi prilikah vedno v mnogem številu skupaj posedejo, peli so nam nad 20 raznih najlepših slovanskih i slovenskih pesnij i kar zaporedoma doneli so jim od mnogostevilnega še zbranega občinstva priznavalni klici. Govoril je tudi jeden izmed Slovencev o zaslugah g. A. A. Buchte ne le za slavjansko pevsko društvo temveč tudi za slavi, glasbeno literaturo ter mu napil z navdušenim živio!

Koj so slovenski pevci udarili našo domačo „Živio, živio!“ V krasnem češkem govoru odgovoril je potem g. Buchta izrekši, da mu je dolžnost delati v prid i prosveto Slavjanstva, kar mu pripusté moči i da si bode vedno prizadeval bližati v pesni slavjanska plemena, da bode ne njemu temveč slavjanskim pevcem v čast i slavo, ako prosvetimo plemena slavjanska v njih pesnih. Tako navdušenemu govoru pevovodje slavjan. pevskega društva i ljubljenca na Dunaji bivajočih Slavjanov prouzročilo je, da občinstvo nij moglo prenehati živahnimi, presrčnimi klici. I ko so slovenski pevci počeli peti znano zdravijco, intoniralo je navdušeno vse občinstvo!

Mej gosti bili so izmed slovenskih domoljubov g. prof. Josip Šuman s soprogo g. prof. Stritar, g. Cvetnić uradnik v trgovinskem ministerstvu s svojima lepima hčerkama itd. Tudi jeden Bolgar v narodnej noši, kakor tudi jeden Črnogorec bila sta navzoča ter obračala veliko pozornosti ná se. Iz Zagreba bilo je več gostov, mej temi gospa pl. Kretzer, iz Dolenjske je bil g. Maurer, trgovec na Raki.

Še to je treba zabilježiti: da o zadnjeji letnej zabavi poroča več dunajskih nemških časnikov prav ugodno kritikovanje. Veseli nas to tembolj, ker so takove kritike bile do sedaj le bele vrane v tukajšnjem nemškem časnikarstvu. Nemški žurnalisti vendar uže izprevidajo, da se Slavjani gibljejo, i sicer uže prav močno, i da je boljše ugodno o njih delovnanji poročati, nego tiho a sovražno molčati. —

Domače stvari.

— (Bratje Lukmani) Janez, Josip, Karel in Teodor so na spomin svojega umrlega očeta darovali in županu izročili tri tisoč goldinarjev za štipendijo za ljubljanske mestue uboge.

— (Nesreče.) Iz Trbovelj se nam piše: Tu sta se dve nesreči zgodili. Dekle, stara 22 let, delavka v rudniku, je zarad tega, ker je bila od brata in svojih staršev grdo držana, v Savo skočila. Dae 8. maja, čez 30 dnij je bila najdena pri Radečah in tam pokopana. —

Neki posestnik velicega grunta se je ostrupil z mišico 5. t. m., umrl je pa 9., zapustivši pet otrok pa ženo; ostrupil se je zarad pijančevanja. Star je bil 30 let.

— (Iz Rakeka) se nam piše: Zarad raznih priprav ostajala bosta brzovlaka še le z 20. t. m. počenši in ne s 15., kakor se je v začetku v odločilnih krogih sklepalo.

— (Gorelo) je 12. t. m. v Stražišči pri Kranji. Le dežju, ki je hudo lli, se je zahvaliti, da sta pogoreli samo dve poslopji.

— (Nesreča celovške požarne straže.) Iz Celovca smo dobili o nesreči, ki je tamošnje požarno stražo zadela, dva dopisa. Jeden pravi: Denes 15. junija popoldne se je pri vaji požarne straže huda nesreča prigodila. Straža je imela vajo pri „jezuitskeji kasarni“ in ko je lestva (lojtra) do strehe trinadstropnega doma stegnila, ter je komandir nastavlil stražnike na lestvi, da se provodi gasilno orodje na streho, razlomi se zgorenji del lestve, in štirje stražniki padejo po lestvi na tlak. Jeden je mogel še sam zapustiti kraj nesreče, trije pa so bili nezavestni odpeljani. G. Scherzinger je stal na vrhu lestve in je baje tako poškodovan, da nij upati da bi ozdravel, g. Križan, brivec, je tudi močno se poškodoval. — Drugi dopisnik pa nam piše: Celovec 15. junija. Denes popoldne je imela tukajšnja požarna straža ná jezuitskeji vojašnici svoje vaje, katere so jim mnogo britkosti prizadjale: g. Scherzinger je pal z 2. nadstropja in se tako pohabil, da nij upati, da bi okreval. Tudi gospoda Križan in Krainer sta z visočine pala in se hudo poškodovala. Zaradi teh nesreč izostane splošna veselica, katero so menili na večer v restavraciji pri „Sandwirthu“ obhajati.

— (Precejšnja izguba) je nas narodne novinarje zadela, ker so nemškutarji lastniki „Laibacher Tagblatta“ odpustili urednika Müllerja, in prevzame nekov Gradčan, dr. Kraus uredništvo tega dozdej humorističnopolitičnega nemškega lista. Dozdej je „Laib. Tagbl.“ sè svojo neukretnostjo in originalnostjo bolj za nas delal nego za svojece. Da li ima novi redaktor, katerega so si naši nemškutarji iz nemške tujine, iz Gradca od „Tagesposte“ naročili, potrebno lokalno in personalno znanje, to pač tudi dvomimo. Vsaj graška „Tagespost“ v svojej redakcionalnej modrosti in pisemnosti včas veliko nevednost in naivnost kaže ne le kadar o kranjskih, nego celo kadar o slovensko-štajerskih razmerah piše. Sicer bomo pa videli. Najbrž se bode „Tagbl.“ tudi na dalje iz „N. Fr. Pr.“ in iz „Triest. Ztg.“ podučeval o naših domačih razmerah, kakor do zdaj.

— (Izlet društva „Sokola“) na Ostri vrh poleg Záloga minolo nedeljo sme se prištevati k sijajnejšim, kar jih je „Sokol“ napravil. „Sokolci“ večinom opravljeni v društveneji obleki, zbirali so se na vrtu ljubljanske čitalnice in ob 2/4 na 1. odrinili proti kolodvoru. Govorilo se je prej, da bode šlo sè „Sokolom“ tudi mnogo družih ljubljanskih narodnjakov, in v resnici izstopi iz vozov na Zálškeji postaji toliko število prijateljev „Sokolu“, kolikoršnega se mi niti nijmo nadejali. V Zálogu je bil „Sokol“ sprejet s pokanjem možnarjev. Po programu vstopil se je „Sokol“ takoj zopet v vrsto in ukrenil proti Ostremu vrhu, kamor se lahko pride ali po cesti ali pa s čolnom po Ljubljanci. „Sokol“ je izvolil zadnji pot, ker je gospod Kobler iz Dola prijazno prepustil mu dva čolna. Dospevši do

Ostrega vrha, izkrcali so se „Sokolci“ na desnem bregu Ljubljane, in potem hajd v goro. Solnce, katero so oblaki do cela ves dopoludan zakrivali, prodrlo je zdaj sè svojimi žarki nadležni si prt in neusmiljeno jelo pripekati. „Sokolci“ v vrsti prihajali so na vrh gravitativno, vsak v ustih imajoč otroško piščalko in piskali so na vse kriplje arijo: „Naprej“. Takoj je aranžiral društveni podstarosta g. Juvančič razne igre in telovadbo, pri kateri priliki je ljudstvo občudovalo moč in urnost naših „Sokolov“. Omenjamo naj osobito živega droga, katerega sta predstavljala „Sokola“ gg. Krieger in Mulaček, in na katerem so se potem „Sokolci“ telovadili. „Sokol“ trobentač zatrobi, v kolo vstopijo se pevci, in kvišku v nebo kipi iz src: „Lepa naša domovina!“ Da, lepa je ta naša domovina, naj se človek obrne, kamor mu drago, in še lepša in dražja mu zdaj, ko prihaja čas, ko bomo gospodari doma v lastnej hiši. In kakor je „Sokol“ zapel navdušeno ponosno: „Jaz sem Slovan!“ isto tako dejal bode potem in vsiknil iz osvobojenih prs celi naš ljubi narod: „Slovan sem, slovanska je ta lepa Krajna!“ — In zopet zatrobi trobentač, — dva moža prineseta na drogu celo pečeno tele; ta točka „Sokolovega“ programa se je spremenila, kajti niso se pekli kraški jančki, ampak, ker se ju nij moglo nikjer dobiti, celo tele, darovano od društva. Kmalu po obedu napravili smo se na odhod nazaj v Zalog, zapustivši radostnega srca in mej grmenjem možnarjev stari gradič in lepo okolico. „Sokol“ nazaj gredeč je bil mej vsem potem navdušeno sprejeman, in ljubeznjivi Zaloganje so mu napravili dva lepa slavloloka, in prihajali so mu nasproti z narodnimi zastavami. V gostilni pri gospodu Klemencu se je kakor prej „Sokol“ tudi zdaj ustavil in čakal vlaka, ki jih bode potegnil do Ljubljane. V tej gostilnici nadaljevala se je veselica popolnoma priprosto, katero se je sklenilo z govori, napitnicami in petjem. Govorili so gg. Franjo Drenik starosta sokolov, odbornik Hribar, in gospa Koblarjeva iz Dola, katera je z navdušenimi besedami govorila zbranemu narodu na srce in domovini nazdravila. — Vlak prisopih, in „Sokol“ in drugi ljubljanski domorodci ukrenejo na kolodvor mej zopetnim pokanjem možnarjev in viharnimi pozdravi Zaloganov. Na kolodvoru je „Sokol“ v krasno noč spuščal še rakete, katere razprševajoče se v zraku so število zvezd na tisoč in tisoč namnoževale. Potem pak smo posedali se na vozove, in minul je dan narodnega razveseljevanja. Koncem naj še zahvalno omenjamo g. Sterna, posestnika tovarne za olje, ki je „Sokolu“ daroval jedno vedro vina. S čemer pak se nikakor ne strinjamo je to, da se mej občevanjem „Sokola“ sè „Sokolom“ tuje še vedno preveč nepotrebne nemščine. „Sokol“ naj neguje narodnost in čuva slogo. H—a.

— (Iz odboro ve se je „Narodne šole“) poroča „Uč. T.“: Predsednik naznani, da je banka „Slavija“ dala „Narodnej šoli“ za napravo učnih in šolskih pripomočkov 100 gld. Odbor radostno prejme to naznanilo, izreka pristrčno zahvalo zavodu in njenemu zastopniku g. Ivanu Hribarju, ter hoče to zahvalo javno izreči, kajti „Slavija“ je s tem činom pokazala, da pozna, kaj je ljudske šoli (ubožnej mladini) potreba, in je za hramnico edini zavod, ki se spominja „Narodne šole“. — Tajnik predlaga, naj „Narodna šola“ kupi ostale zvezke

knjige „Franc Jožef“. Pri tej priliki pa razlaga predsednik delavnost „Narodne šole“ in njeno denarno stanje. Razen 10 ustanovnikov je k društvu pristopilo od 26. septembra do danes 52 ljudskih šol z doneskom 249 gold. 80 kr.; za to so sprejele šol. blaga za 401 gold. 91 kr. Učiteljev je 49, ki so vložili svoto 91 gold. 58 kr., in za to v blagu sprejeli povrnili za 139 gold. 85 kr. Dobrotnih darov je došlo društvu 237 gold. 67 kr. S prištetim ostankom pr. l. v znesku 110 gold. 55 kr. je torej denarja skupaj 689 gld. 60 kr. Troškov je bilo do zdaj 575 gold. Ostane gotovine (brez ustanovnice) 114 gold. 60 kr. Po tem pojasnilu sklens odbor nakupiti od slov. učit. društva kajig za 20 gold. G. Ciperletu, učitelju na Dunaji, se prizna za njegov trud pri sestavljanji knjige 15 gold., da se vsaj nekoliko odškoduje za materialne troške, ki jih je imel. — Predsednik govori še nekaj o bodočem delovanji „Narodne šole“, in po prijaznem razgovoru se navzočni razidó. Dan občnega zbora se ima v svojem času razglasiti.

Razne vesti.

* (Petnajst romarjev je strela ubila) v Čenstohovi na ruskem Poljskem. Ko so ti pred cerkvijo pred podobo matere božje molili, treščil v drevo poleg rastoče in ubije 15 ljudi ter drevo raztrga na kose.

* (Toča) je po ruskem Poljskem zadnje dni na več krajih veliko škodo naredila.

UMRILI V LJUBLJANI.

10. junija: Ivana Jakomin, bč. kajžarja, 2 l., na poljanske cesti št. 42 (v filijali deželne bolnice), vsled osepnice.

11. junija: France Ažbe, prisilni delavec, 32 l., v prišilni delavnici, za tifusom.

13. junija: Rudolf Spatek, tiskarja otrok, 1 l., 3 m., v Elfabetnej otroški bolnici, vsled tuberkuloze. — Lorenc Breznik, čevljar, 35 l., v rožnih ulicah št. 29, vsled mrtvice. — Vincencija Naglas, bč. starinaja, 1 l., na starim trgu št. 23, vsled je-

9. junija: Eliza Perko, delavka v predilnici, 52 l., v kolodvorskih ulicah št. 4, vsled mrtvice na pjuščah. — Ivana Cuntara, graščaka vdova, 49 l., na bregu št. 18, vsled mrtvice v možganih.

V deželnej bolnici:

9. junija: Ana Brate, zasebnica, 65 l., je bila umirajoča prinesena.

10. junija: Ana Šimenc, zasebnica, 45 l. — Janez Pečnik, delavec, 28 l., na pjuščej tuberkulozi. — Anton Kos, gosti, 40 l., na tifus. — Marija Lampel, žena gosti, umirajoča prinesena.

UMRILI.

15. junija: Pri Mariji: Littman iz Dunaja. — Božičev iz Zagreba. — Hans iz Dunaja. — Ulrich iz Gracja. — Bayer iz Tysla. — Žer-kovč iz Dunaja.

Izjava.

Ker je član v številu 135. „Sl. Naroda“, ki napada gospoda Julius Pogatschnigga popolnoma neresničen, si štejeva podpisana, kot osobna prijatelja tega obče spoštovanega moža, v dolžnost, tu javno izreči, da gospod Pogatschnigg nij kandidat, tudi ne agitator proti gosp. dr. Vošnjaku, on je značajan, z delom dovolj obložen, ter izgledno spolnuje svoje dolžnosti.

Žavec, dne 16. junija 1879.

Janez Hausenbichler, Ernest Sirča.

Loterijsne srečke.

V Trstu 14. junija: 57. 84. 88. 11. 64.

V Linci 14. junija: 53. 76. 28. 65. 52.

Dunajska borza 16. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcin . . .	66	gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	68	„	70	„
Žlata renta . . .	78	„	40	„
1860 drž. posojilo . . .	126	„	—	„
Akcije narodne banke . . .	832	„	—	„
Kreditne akcije . . .	262	„	—	„
London . . .	116	„	10	„
Srebro . . .	—	„	—	„
Napol. . .	9	„	25	„
C. kr. cekini . . .	5	„	49	„
Državne marke . . .	57	„	—	„

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkej ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodeci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snazjenje sokrovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebavljanje, osobito gnjus do jedi, kislo riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote.

Volesspoštovani g. Fragner!

Prosim vas udano, pošljite mi za priloženih 18 mark zopet „dr. Rozov življenski balzam“. Ta balzam je prav posebno sredstvo zoper gnjus do jedi, shujšanje, in ako se ne more spati. Ljudje, nad kojimi so že obupali zdravniki, postali so po tem „življenskem balzamu“ zdravi in krepki. Prosim za takojšnje priposlauje.

V štovanju vam udani H. Stolzenberg.

Loos-Heinersdorf poleg Müncheberga 14. avg. 1875.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekarna; Jos. Svoboda, lekarna. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarna.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

Isto tam:

Pragska občna domača maz,

gotovo in izkušeno sredstvo za ozdravljenje vsacega prisada, rane in otekline, a 25 in 35 kr. av. v.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. a. v. (270—1)